

«Μια Ρεαλιστική Πρόταση για τη Μείωση της Φορολογίας»

Του Γεωργίου Σ. Μαυραγάνη¹

Τα τελευταία χρόνια, παρά την αύξηση των φόρων, τα δημόσια έσοδα φθίνουν. Αφήνοντας έξω τον παράγοντα φοροδιαφυγή που σε κάποιο τουλάχιστον βαθμό υπάρχει σε όλες τις χώρες, η ύφεση μειώνει τα δηλωθέντα εισοδήματα και τις συναλλαγές και συνεπώς μειώνονται και τα έσοδα από φόρους. Το 2009, τα δηλωθέντα εισοδήματα όλων των φυσικών προσώπων ήταν 100,3 δισ. Ευρώ ενώ το 2014 73,93. Οι φορολογούμενοι με εισόδημα πάνω από 30 000 Ευρώ είναι μόλις 3% (η συντριπτική πλειοψηφία βρίσκεται μεταξύ 30 000 και 50 000) και συνεισφέρουν το 42% του φόρου.

Την τάση αυτή επιβεβαιώνει και το παράδειγμα του ΦΠΑ. Αντί το 3^ο Μνημόνιο να στοχεύει αποκλειστικά στον περιορισμό του κενού του ΦΠΑ που είναι σημαντικό στην Ελλάδα, με βελτίωση της εισπραξιμότητας και μέτρα κατά της απάτης στην πληρωμή, αξιοποιώντας την προεργασία που είχε γίνει, κατέφυγε στην αύξηση των συντελεστών για πολλά προϊόντα και υπηρεσίες. Αγνοήθηκε ακόμα και το συμπέρασμα της μελέτης που είχε παραγγείλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ανέφερε ότι «.. Οικονομετρικές εκτιμήσεις των κρίσιμων παραγόντων του κενού του ΦΠΑ δείχνουν ότι η συμμόρφωση μειώνεται όταν οι συντελεστές αυξάνουν ιδίως σε χώρες με πιο αδύναμη αναγκαστική συμμόρφωση.» Αποτέλεσμα ήταν ότι ενώ το 2015 αυξήθηκαν συντελεστές σε προϊόντα και υπηρεσίες από τον Ιούλιο του 2015 αλλά και σε 6 νησιά από τον Οκτώβριο του 2015 και αυξήθηκαν οι πληρωμές με ηλεκτρονικό χρήμα, τα έσοδα από ΦΠΑ αυξήθηκαν μόλις 12 εκατ. Ευρώ ή 0,09%.

Το συμπέρασμα τόσο από τη θεωρητική ανάλυση όσο και από την εμπειρία της αγοράς είναι ότι στην παρούσα φάση όχι μόνο δεν ενδείκνυται αύξηση των φόρων αλλά αντίθετα απαιτείται η κατάρτιση ενός οδικού χάρτη για τη μείωση της φορολογίας και η υλοποίησή του μέχρι το 2019 σε συνδυασμό με τους δημοσιονομικούς στόχους της χώρας.

Η φορολογική πολιτική πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα που θα ενισχύουν την προσπάθεια για ανάπτυξη όπως τα ακόλουθα:

1. Μείωση της φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας έτσι ώστε να αποφέρει έσοδα κάτω από το 1% του ΑΕΠ από το 1,43% σήμερα και μεταβίβασή της στην τοπική αυτοδιοίκηση με ανάλογη μείωση της επιχορήγησης.
2. Μείωση του συντελεστή φορολογίας επιχειρήσεων στο 20% και διατήρηση του φόρου μερισμάτων και διανεμομένων κερδών στο 10%.
3. Φορολόγηση μισθών και συντάξεων με δυο συντελεστές 22% και 32%.
4. Σταδιακή κατάργηση της έκτακτης εισφοράς.
5. Έκπτωση δαπανών στη φορολογία φυσικών προσώπων αν αυτές προέρχονται από συγκεκριμένες κατηγορίες συναλλαγών και έχουν πληρωθεί με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα ή με e-banking.
6. Θέσπιση του συστήματος non domiciled κατοίκων με απαλλαγή των αλλοδαπών φυσικών προσώπων φορολογικών κατοίκων Ελλάδας από τη φορολόγηση των

¹ Ο κύριος Μαυραγάνης είναι Δικηγόρος και διετέλεσε Υφυπουργός Οικονομικών 2012-2015.

- εισοδημάτων πηγής εξωτερικού (μέτρο που εφαρμόζουν χώρες όπως Βρετανία, Ελβετία, Κύπρος, Σιγκαπούρη με μηδαμινό κόστος και πολλαπλάσιο όφελος).
7. Κατάργηση των τεκμηρίων απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και διαβίωσης.
 8. Κατάργηση του φόρου πολυτελούς διαβίωσης.
 9. Επανεξέταση των αυξήσεων στο ΦΠΑ με στόχο τη διόρθωση του λάθους και εφαρμογή συστημάτων για την καταπολέμηση της απάτης στο ΦΠΑ.
 10. Διεύρυνση της έννοιας της πρώτης κατοικίας στην Ελλάδα ώστε να αφορά Έλληνες και αλλοδαπούς που την αποκτούν και τη διατηρούν ως πρώτη στην Ελλάδα για 5 έτη ώστε να μην υπάρχει ΦΠΑ 23% στις νεόδμητες κατοικίες αλλά μόνο φόρος μεταβίβασης. Η πρόταση αυτή δεν έχει κόστος διότι σήμερα δεν υπάρχουν σοβαρά έσοδα ΦΠΑ αφού ούτε πωλούνται ούτε κατασκευάζονται νέες κατοικίες και δίνει ώθηση στην κτηματαγορά.

Αυτά τα μέτρα θα χρηματοδοτηθούν από τη μείωση του Δημοσίου και τον εξορθολογισμό των δαπανών του, τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής που θα αποφέρει όφελος τουλάχιστον 1,6 δισ. κατά το ΙΟΒΕ αλλά και τη γρήγορη αναστροφή της ύφεσης που θα οδηγήσει σε ανάπτυξη, στην οποία θα συμβάλλει η μείωση της φορολογίας.

Όσον αφορά τον εξορθολογισμό των δαπανών του Δημοσίου, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης. Με βάση μελέτες διεθνών οργανισμών του 2015 το ποσοστό δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης στην Ελλάδα σε σχέση με το ΑΕΠ είναι υψηλότερο του μέσου όρου της Ευρωζώνης, των περισσότερων χωρών της ΕΕ και των χωρών που αποτελούν την ομάδα G7.

Είναι συνεπώς σαφές ότι, χωρίς ψευδαισθήσεις, έχουμε μπροστά μας ένα δίλημμα. Είτε θα ακολουθήσουμε μια οικονομική και φορολογική πολιτική με επίκεντρο τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να διώξουμε την αβεβαιότητα, να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη των αγορών και των επενδυτών και να βγούμε από το Μνημόνιο και από την ύφεση σε μια πορεία σταθερής, βιώσιμης ανάπτυξης με ρυθμούς πάνω από 2,5% προσπαθώντας να τη φθάσουμε σε επίπεδα 5% για να αποκλιμακωθεί η ανεργία. Είτε θα βυθισθούμε στη μόνιμη ύφεση, τη φτώχεια και την υψηλή ανεργία με την περιθωριοποίηση της χώρας καθώς και συνακόλουθες διαλυτικές τάσεις για την κοινωνική συνοχή.